

01.09.2005

Fiskerettigheter til salg

Bivdi, Sjøsamisk fangst- og fiskerirorganisasjon er av den oppfatning at fisken og de øvrige fornybare ressursene i havet tilhører folk som bor ved kysten og i fjordene. Utfra denne erkjennelse blir det direkte galt når disse rettighetene blir til en handelsvare, slik som kjøp og salg av fiskekvoter er.

På en måte kan man skjønne at Finnmark Fiskarlag går inn for den såkalte struktureringen for båter helt ned til 10 meter. Ved at eierne av disse båtene kan kjøpe seg tilleggskvoter så øker dermed inntektsgrunnlaget. Men hvis dette blir vanlig praksis, så er det nok et tiltak for å gjøre næringa mer kapitalavhengig, og til å skape flere kvotebaroner.

Denne utviklingen strider helt imot prinsippet om en fri fiskerialmenning, og vil føre til at:

1. Det blir stadig færre fiskere tilbake, og rettighetene samles på få hender.
2. Det vil bli vanskeligere å skaffe seg båt for nye fiskere, og et hinder for nyrekruttering.
3. Ordningen vil kreve mer kapital, og behov for lån vil øke, og dermed øker også driftsutgiftene.
4. Små lokalsamfunn blir mer sårbare i og med at båten kan bli solgt bort til andre områder, og avfolkningen vil bare fortsette.

Nylig la Havressursutvalget frem sitt arbeid, og hovedkonklusjonen var at fiskerettighetene skulle overføres til staten. Det er svært uheldig at alle disse forandringene og forslagene kommer, og spesielt uheldig akkurat nå, like før rettighetstilstandene skal utredes. Fiskerne tvinges til å være med på karusellen, antakelig mye på grunn av mangel på alternative løsninger.

Og alternative løsninger finnes, både gjennom opparbeidede rettigheter og gjennom politiske tiltak, dersom viljen er til stede. La oss anta at det blir slått fast at ressursene tilhører kyst og fjordfolket, og at urfolksretten blir anerkjent av den norske stat. Dette er svært sannsynlig, og kan være en realitet om få år. Videre får vi en overføring av fiskekvoter fra havflåten til kystflåten, EU landenes andel minkes, og lokal forvaltning innføres helt ned til den enkelte torskestamme. Tiltak iverksettes som skal sikre bosetning og kjøp og salg av kvoter blir forbudt. Dette er ikke bare en drøm, det kan bli vår fremtid.